

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . . . 5.0 Lei</p> <p>Parohiile cl. II și particulari . . . 4.00 Lei</p> <p>Parohiile cl. III și subclasă . . . 3.00 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <hr/> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p> <p style="text-align: center;">◀▶</p>
---	---	---

La Pogorîrea Duhului Sfânt.

Plinirea făgăduinței cum o cadențază catismele cântării bisericești, *rusaliile* cum o poetizează o îndepărtată dar stăruitoare adiere de ecou ancestral, — sărbătoarea *Pogorîrii Duhului Sfânt* din Biserica creștinătății, marchează cel mai avansat popas duhovnicesc în economia mântuirii noastre.

„Ziua cea de pe urmă, cea mare a Praznicului“ din duioasa istorisire a Evanghelistului este în realitate cununa de lauri ce distinge și statorește măreția spirituală a creștinismului. Este o piatră de hotar, o culme ce leagă în farmecul majestății sale pe om de Creator. Este restabilirea vecinicii în lume și vecinicirea sufletului omenesc, ancorat în *isvorul nestrucăciunii*.

Pentru aceasta venise doar Iisus pe pământ. Pentru aceasta a murit, înviind a treia zi. Iar dacă s'a înălțat la cer, nu a lăsat făptura Sa orfană. Căci omul, deși răscumpărat, purta adânc urmele rătăcirii; sufletul său iluminat de scânteia creștină, nu avea suficientă vigoare pentru a fi „lăcaș Duhului lui Hristos“.

Iată pentru ce Iisus trimite în ziua Cincizecimii *pe Mângâietorul, pe Duhul Sfânt, carele dela Tatăl precede...*

Semnificația acestui *Praznic* este din cele mai bogate: în ziua Cincizecimii Duhul Sfânt se pogoară peste apostoli, învățacei și peste toți cei ce se aflau în Ierusalim în această zi, luminându-le mintea, îndemnându-i la stăruință și tărie în noua credință. Ziua Cincizecimii, *plinirea făgăduinței*, consacră apostolia celor apropiați și devotați ai Domnului, este punctul de mănecare al viitoareii lor activități, pline de rod. Desigur, harul divin care s'a revărsat din vistierile cerești, i-a adumbrit, i-a ocrotit și le-a dat lor bucuria faptei îndeplinite...

O cântare a Penticostarului din această sărbătoare zice: toate le dă Duhul sfânt, isvoarăște profeții, săvârșește preoți, pre cei necărturari înțelepciune i-a învățat, pre pescari grăitori de Dumnezeu i-a arătat; toată rânduiala Bisericii alcătuește...

Este un fragment cuprinzător din necuprinsul program al Duhului, care în forma limbilor de foc s'a pogorît odinioară în Ierusalim. Este minunea care s'a petrecut în orașul omoritorilor de profeți, a mândrilor iudei, umiliți de Galilean...

Hristos Dumnezeu, care nu odată a făcut ca cele din urmă să fie cele dintâi, cucerește lumea cu ajutorul a doisprezece pescari: este aceasta una din minunile atotputerniciei Sale, a Duhului lui Hristos. Iar atunci când El făgăduiește asistența Sa, și asigură de acea deplinătate a succesului, care se cuvine desigur lucrurilor cerești.

În fața acestei propietoare asistențe, cât de searbăde par anumite veleități și doctrine artificiale ce se trâmbețoză astăzi până la asurzire!? Cât de iluzorie este eficiența lor, pe care toată *purpura* lumii nu o acoperă!

... Dar, să nu turburăm majestatea Praznicului; să nu punem vâl pe ochii noștri sau fățarnicie în inimă ca odinioară fariseii, chiar dacă am iscodi ca acela dintre ei, care nu pricepea cum omul mare fiind, se va putea naște din apă și din duh...

Mărețul Praznic se trăește cu adevărat creștinește plecând genunchii întru smerenie și evlavie, ca toți cei adunați odinioară în curțile cetății Ierusalimului. Sub semnul acesta a cucerit Iisus lumea cu ajutorul pescarilor și a înfruntat potrivnicia înfumurării și a toată răutatea. Și totașa învață Scriptura, că *pe cei mândrii Domnul îi umilește, iar celor smeriți le dă har*.

Biblioteca eparhială.

Sunt de tot puțini aceia cari știu că în plin centru al orașului Caransebeș, există o comoară; da, comoară, cuvântul nu este impropriu. Elevi cu șapca pe sprânceană, domni mai mult sau mai puțin grăbiți, cu pretenții de cultură, defilează zilnic pe stradă, neștiind sau nevrând să știe, că doar un zid îi desparte de una din cele mai bine înzestrate biblioteci din țară. Ați înțeles, desigur, că e vorba de „Biblioteca și Muzeul eparhial“ dela Consistoriu.

Trebuie să mărturisesc sincer că m'am simțit foarte încurcat la prima vizită făcută muzeului și bibliotecii, în urma bunăvoinței îndatoritoare a d-lui consilier eparhial Nicolae Cornean.

Nu știam spre care raft, spre care dulap doldora de cărți rare, cu aspect ispititor, spre care stampă sau spre care relicvă a trecutului, să-mi îndrept mai întâi pașii.

Una din multele binefăcătoare opere ale neuitatului episcop Ioan Popasu, este și această bibliotecă.

Aci s'au acumulat, ca multe izvoare în albia unui aceluiași râu, an de an, cărți vechi și rare, biblioteci întregi ca acelea ale episcopilor Ioan Popasu, Filaret Musta și Iosif Badescu.

Cât de sărac apare apelul-catalog al lui Ion Bianu, din 1883, prin care cerea să i se semnaleze cărți vechi, față de lista întocmită de protopopul Ghidiu, care se păstrează în biblioteca Consistorului!

Nu e în intenția noastră a enumera toate cărțile din bibliotecă. Vom cita unele mai isbitoare.

De pildă, se află aici vestita „Pravilă dela Târgoviște“; o carte slavonă scrisă de mână pe foi de pergament, din sec. XVI-lea sau chiar al XV-lea, o biblie latină din anul 1609, Evanghelia lui Șerban Cantacuzino, tipărituri de ale mult sbuciumatului georgian, mitropolitul Antim din Ivir, precum și numeroase tipărituri din sec. XVIII-lea, cu minunate chenare, frontispicii, vignete și inițiale.

Cât de minunat arată la chip evanghelia tipărită sub domnia lui Ipsilante! Ce minunate legături și chipuri de evangheliști în metal are!

Dar bibliotecile doldora de volume ale prea cuvioșilor episcopi de mult apuși, cu volume în multe limbi?

Cineva ar fi tentat să creadă, cum am crezut și eu, că aci în biblioteca eparhială, ar fi numai cărți de specialitate, de știință și doctrină teologică. S'ar înșela!

Preocupările prea cucernicilor donatori n'au fost unilaterale, de un sectarism uscat, nu. Aci conlocuesc în bună înțelegere, cărți de pură literatură, cu cărți de teologie, știință, istorie, economie, filologie, filosofie și chiar de știință militară.

Am găsit aci „Convorbirile literare“ din anul al V-lea, rev. „Convorbiri economice“ a lui Ion Ghica, „Lepturariul românesc“ al pe nedrept puțin prețuitului Aron sau Arune Pumnul, profesorul lui Eminescu, Gramatica lui Cipariu și altele.

Dar muzeul? Cine dintre cetățenii Caransebeșului s'a învrednicit să vadă curioasa și enigmatică stemă a orașului, din 1503?

Câți au văzut acel idol de lut, cu inscripții, care ne privește cu ochii cine știe cărei epoci de mult apuse?

Dar toporul de silex? Dar bogata colecție de monede? Dar relicvele diferiților arhi-păstori? Dar... dar să ne oprim aici.

În vremurile acestea învolburate, cu suflete cariate de patimi și potopite de griji, oamenii ar face bine să nu lăcomească numai trupului, ci, în special tineretului, prea sburdalnic pentru vremurile crâncene pe care le trăim, să-și găsească refugiu și mângâere în aprofundarea trecutului, în acele cărți religioase cu „limba ca un fagure de miere“, scrise cu „mână de țărăniță“, scrise pentru noi toți, care ne sbuciumăm în căutarea unui liman la care să ancorăm cu mai deplină mulțumire sufletească.

Prof. Ion Nicola

A murit părintele Hanzu Ion

(Popa Tanda al ortodocșilor).

Nume grăitor și contopit cu fapta pentru toate generațiile ce vor să vie.

Răsărit din glia acestor plaiuri, din părinți vrednici, printr'o muncă și o stăruință neobosită de o jumătate de veac, părintele Hanzu s'a ținut de această glie, a fertilizat-o, a statornicit-o prin mii de plantații și i-a înnobilit întinderea, înfrumusețându-i și îmbelșugându-i hotarele cu albele petale de Mai și culesul de Septemvrie.

Preot șagunian și cetățean din paginile lui Thomas Carlyle, părintele Hanzu a fost un stâlp de granit al Bisericii ortodoxe, învățătorul învățătorilor și cetățeanul cetățenilor.

A gândit ca nimeni altul, s'a frământat fără încetare, a experimentat toată viața cu îndărătnicie înțeleaptă și numai după ce și-a

sintetizat constatările în formulele cele mai simple, le-a dat ucenicilor săi să le aplice și să le răspândească. Și ucenici ai părintelui Hanzu au fost toate generațiile din jurul Cucerniciei Sale.

Credința, cugetul, gândirea, munca și fapta părintelui Hanzu, pe toate tărâmurile, alcătuiesc operă mare.

Părintele Hanzu nu mai este. Argintul viu dinlăuntrul Cucerniciei Sale s'a oprit. S'a răspândit svon fulgerător de moarte în regiune și în depărtări, în aceste zile de încrâncenare ale Neamului și în zvârcolirea iernii luată de piept de dreptul la viață al primăverii.

S'au îmbrăcat preoții în odăjdii, cărturarii și-au pus pe masă îndeletnicirile, țărani din regiune au părăsit grădinile și ogoarele și în haină cernită de sărbătoare, cu toții au venit să ducă la mormânt, cu închinare și făgăduială, pe luminătorul și înainte mergătorul lor.

Pomii, pomii cei mulți și roditori vor scutura în câteva zile, alături de închinarea noastră, omagiul petalelor albe pe țărâna proaspătă care acoperă lutul din care a fost zidit părintele Hanzu.

Pentru ridicarea morală, fizică și economică a țăranilor din regiune, părintele Hanzu a fost tămăduitorul suferințelor obștești, doctorul vitelor, al semănăturilor, al pomilor și al arborilor.

Printr'o jumătate de veac de stăruinți fără asemănare, competența lui a ajuns unanim recunoscută. Agronomul agronomilor, veterinarul veterinarilor, silvicultorul silviculturilor și pomicultorul pomiculturilor, părintele Hanzu ar fi cinstit oricare Facultate de agronomie, care ar fi avut ideea să-i acorde titlul de doctor honoris cauza.

Cine a avut norocul, măcar odată, să stea din amurg și până în zori, cu părintele Hanzu în casa lui vrăjită, cine a ieșit cu el pe teren, în grădină, în pădure, în pășunat, la munte, într'o vâlcea sau într'o râpă, acela s'a botezat și s'a cuminecat cu credințele și cu gândurile lui și a priceput taina biruințelor sale. Că izvor de apă vie a fost și izvorul tămăduirii, pentru noi toți care l-am cunoscut, l-am ascultat, l-am urmat și l-am stimat.

Statornicirea gliei hotarului și înobilarea lui cu plantații, apeductul, cascadele, drumurile, școala, baia, pavagiile și alte lucrări de durată, sunt, pentru comuna sa natală, zidirile aievea ale părintelui *Trandafir din Popa Tânda al literaturii noastre, decorațiile și monumentele vorbitoare despre omul și viața sa.*

Iar comuna aceasta, se va numi odată comuna Hanzu.

Se mira odată cineva că în comuna Căcova, părintele Hanzu n'a avut colaboratorii pe care i-ar fi dorit, că făcea minuni și mai mari decât acelea pe care le-a făcut. Ba a avut și are, i-am răspuns nedumeritului, dar personalitatea părintelui Hanzu s'a profilat așa de puternic și de luminos, încât albinele lucrătoare din jurul său nici nu se mai obsearvă.

Părintele Hanzu nu mai este cu istovitul său trup printre noi, dar duhul lui va fi întotdeauna prezent și duhul acesta ne poruncește: „mergeți înainte pe căile pe care le-am deschis vouă“.

(„Telegraful Român“)

Prof. C. Oțetea

Prin rugăciune la viață.

Rostul și puterea rugăciunii înfățișată în articolele precedente, se va evidenția și mai mult prin exemplul ce urmează:

Un *Tânăr* de familie bună, trecut prin școli înalte, după ce, ca Solomon, a căutat, în diferite chipuri, fericirea, și după ce a sorbit până la fund paharul tuturor plăcerilor lumesti, constatând că „toate sunt deșertăciune“, s'a hotărât să se sinucidă. Un prieten al său, care de mult părăsise calea păcatului, îl dojeni aspru pentru acest gând diavolesc, demonstrându-i că a-ți lua viața înseamnă a săvârși crima cea mai mare posibilă: „Singur Dumnezeu, care ne-a dat viața, El ne-o poate lua, când vrea El, nu când vrem noi. *la și citește Sf. Scriptură* și vei găsi acolo alinare, mângâiere, balsam vindecător și ancoră de scăpare. *După ce vei citi Cartea Sfântă vei începe să înțelegi sensul și rostul acestei vieți*“ — fu răspunsul categoric al prietenului.

Tânărul, rămas pe gânduri, se retrage — ca odinioară fericitul Augustin — în grădina sa frumoasă, și începe să citească, cu sârguință, Sf. Scriptură. Multe locuri din sf. Evanghelie au darul să-i cutremure întreaga ființă, și să-i deștepte conștiința adormită și atrofiată de otrava păcatului. În special cuvintele de chemare ale Mântuitorului: „*Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați* [de păcate] *și eu vă voi odihni*“ [Matei, 11, 28] și „*Cel ce vrea să vină după mine, să se lapede de sine, și să-și ia crucea și să-mi urmeze*“ [Matei, 16, 24], îl determină să mediteze îndelung. A dat și peste Evanghelia cu vindecarea celui îndrăcit, și, în persoana fiului îndrăcit, își recunosc propria sa viață. „Și eu fui, până acum, un îndrăcit, mut

și surd. *Mut* când a fost vorba să laud pe Domnul, și *surd* când trebuia să-I ascult poruncile. Vreau, prin *post și rugăciune*, să mă apropiu de Domnul Iisus, pe care îl rog să-mi deschidă urechile și să-mi deslege limba spre a auzi cuvintele Lui și a vesti în toate zilele vieții mele minunile Lui“.

Tânărul a început, deci, să postească și să se roage. Dar, cum să se roage, căci până atunci nimeni nu-l învățase așa ceva. Rămas de mic copil orfan de mamă, mama sa vitregă nu s'a ostenit niciodată să-i împreune mânuțele în chip de rugăciune. A deschis deci Noul Testament la Matei, cap. 6, unde a citit: „*Când te rogi, nu fii ca fățarnicii, că iubesc în sinagogi și în colțurile ulițelor stând să se roage, ca să se arate oamenilor. . . Iar tu când te rogi, intră în camera ta, și încuind ușa ta, roagă-te Tatălui tău, celui în ascuns, și Tatăl tău, cel ce vede în ascuns, îți va răsplăti la arătare. Și rugându-va să nu grățiți multe ca păgânii. . . ci vă rugați așa: Tatăl nostru carele ești în ceruri. . .*“ [Matei, 6, 5—13].

Ceasuri întregi petrecea Tânărul în rugăciuni și meditație adâncă. Ceasuri întregi sta *de vorbă cu Domnul*, și simțea o adevărată tericăre că el, un simplu și nemerocit muritor, s'a învrednicit de cinstea de a sta de vorbă cu Împăratul împăraților.

Adeseori însă, când plutea, pe aripa rugăciunii, în sferile senine ale cerului, este conturbat și molestat ba de un prieten, ba de un servitor, ba de glasul tare și ridicat al celorlalți casnici, cari nu odată se certau, se înjurau sau se băteau între sine, spre marea lui mâhnire.

Supărat peste măsură că nu are liniștea cuvenită rugăciunii, el, care până atunci nu deschisese ușa bisericii decât din Crăciun în Paști, după ce cunoscuse din Sf. Scriptură că locul cel mai potrivit pentru rugăciune este Casa Domnului, Biserica, în care sf. Fecioara Maria a petrecut dela vârsta de 3 ani; în care Domnul Iisus încă de mic Copil se simțea mai aproape de Tatăl [Luca, 2, 46], și în care sf. Apostoli și toți sfinții au primit, prin rugăciune, harul Duhului Sfânt [Fapțe., 2, 1—4; 3, 1; 6, 6; 7, 55—60; 13, 3] spre a putea alunga ispita diavolului și a săvârși lucrările sfinte, — s'a gândit să caute și el *în Biserică* locul cel mai potrivit pentru rugăciune și adâncirea vieții spirituale.

Drept aceea, luă hotărîrea să rupă cu o anumită *tradiție*, încetățenită în sânul unor familii, în virtutea căreia „*și acasă te poți ruga ca și la biserică*“.

Tânărul nostru a constatat, cu durere, că

membrii unor asemenea familii *nu se roagă* niciodată, și'n special nu se roagă când în biserici se săvârșesc sfintele slujbe și sfânta Liturghie.

Aceasta a fost și este *scuza* tuturor necredincioșilor: „*Noi ne rugăm și acasă*“ — răspund ei, când îi întrebi de ce nu vin la biserică. *Dacă cineva ar cerceta acasă pe cei ce lipsesc dela biserică, ar ajunge la aceeași concluzie ca și tânărul nostru*, care a constatat că în timpul slujbelor divine, casnicii lui munceau în curte, în grajd, la bucătărie ori la câmp, și adeseori se certau, se înjurau, săvârșind astfel *slujbă Satanei*, care nu dă răgaz omului să se gândească la suflet nici în sfânta zi a Duminecii ori în sfintele sărbători, anume așezate de Biserică pentru lepădarea grijilor lumești.

(Urmează)

Pr. Gh. Cotoșman

Adunarea eparhială

a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXIII, sesiunea III-a, convocată la Caransebeș, pe Duminica Samaritanilor, în 3 Maiu 1942.

XVI. Referitor la preoții răposați.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea ia act cu mult regret de trecerea la cele vecinice a preoților cari au adormit întru Domnul în anul 1941 și îi însoțește pe calea vecinicii cu creștinul „Dumnezeu să-i ierte“. (În semn de pietate, membrii Adunării eparhiale închină o clipă de reculegere în memoria celor adormiți.)

XVII. Referitor la parohiile vacante.

La propunerea Comisiunii:

Privitor la parohiile vacante și având în vedere că întregirea acestora este imperios necesară, mai ales în zilele de astăzi, când dușmanii Bisericii se ivesc din tot mai multe părți, Consiliul eparhial se invită să ia măsuri pentru întregirea lor.

Să intervină apoi la Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, pentru ca preoții să fie exceptați dela restricțiunile măsurilor financiare excepționale, pentru ca astfel să se poată asigura plata retribuțiilor dela Stat pe seama preoților nou numiți.

XVIII. Referitor la protopopiatele vacante.

La propunerea Comisiunii:

Luând act de dispozițiile luate de către Consiliul eparhial pentru întregirea protopopiatelor vacante, constată și din partea sa că o nouă arondare a protopopiatelor și sporirea numărului lor este necesară și este reclamată de însăși viața bisericască, care cere astăzi o mai intensă activitate pastorală și misionară, care să fie mereu direcționată, coordonată și controlată de

către protopopi, deci se invită Consiliul eparhial ca să ia dispozițiuni cât mai urgente în această chestiune și consultând actualele Consilii protopopești să vină cu propunere concretă în viitoarea sesiune a Adunării eparhiale.

XIX. Referitor la despărțirile erarhice,

Se ia la cunoștință.

XX. Referitor la situația bisericească a credincioșilor noștri din Banatul de Vest.

La propunerea Comisiunii:

Și Adunarea eparhială se alătură la fericirea Consiliului eparhial și a Chiriarhului că pe frații noștri din Banatul de Vest îi avem sub oblăduirea Bisericii noastre naționale și în special a eparhiei noastre, deși azi nu avem aici între noi nici unul dintre cei 4 reprezentanți, afară de venerabilul p. protopop T. Oprea și avem speranța, ba chiar convingerea, că la noua orânduire a Europei, când se va deschide o nouă filă în cartea viitorului, clopotele de bucurie vor suna și la acești frați ai noștri, aflându-se și ei atunci în pridvorul vieții românești.

XXI. Referitor la vizitațiunile canonice,

Se ia la cunoștință.

12. Același raportor prezintă propunerea Comisiei bisericești la raportul Consiliului eparhial în legătură cu complectarea Regulamentului Academiei teologice din Caransebeș.

La propunerea Comisiei,

Adunarea eparhială hotărăște:

Complectarea Regulamentului Academiei teologice ort. rom. din Caransebeș privind disciplina studenților în Academie și în Internat, propusă de către Consiliul profesoral al Academiei și votată în ședința plenară a Consiliului eparhial din 24 Aprilie a. c. cu decisul Nr. 252 B. 1942, se aprobă, urmând ca această complectare să se intercaleze în Regulamentul pentru Academia teologică, aprobat în Adunarea eparhială din anul 1935 în locul art. 43, sub cap. 8 și 9 și să se pună în aplicare tot cu titlu provizoriu, până când se va alcătui un Regulament definitiv.

13. Raportorul Comisiei culturale, Dr. Zeno Muntean, prezintă propunerea Adunării eparhiale la raportul general al secției culturale pe anul 1941.

La propunerea Comisiunii:

Raportul fiind tipărit și distribuit, se consideră cetit.

Raportul se ia în general la cunoștință și se alătură la procesul verbal sub litera D.

În special.

Referitor la partea generală a raportului.

La propunerea Comisiunii:

Conștiința fiind de răscrucea istorică în care ne-a fost dat să trăim, și în care ca Biserică avem datoria să colaborăm neosteniți pentru triumful idealului național și

triumful crucii lui Hristos, asigurăm atât pe conducătorii Bisericii, cât și pe cei ai Neamului că vom ține mereu aprinsă aici flacăra însufleșirii pentru ca războiul acesta să fie încununat cu biruință.

Adunarea eparhială subliniază cu adâncă satisfacție rezultatul deosebit de multumitor al festivităților intronizării P. S. S. Păr. Episcop Veniamin, cari au repus în adevărata lumină prestigiul cultural și blsericesc al Caransebeșului.

la act cu multă bucurie sufletească de propaganda misionară a P. S. Sale în Basarabia și Transnistria și îi exprimă profundă recunoștință atât pentru că a propovăduit mângâiere și îmbărbătare între frații noștri desrobiți, cât și pentru motivul că împreună cu echipa de preoți a dus numele epa-hiei departe, făcându-l cunoscut în toată frumusețea și importanța lui.

I. Referitor la școlălele primare.

Membrul Pavel Jumanca crede că nu se poate atribui întregii învățătorimi un spirit de ostilitate față cu preoții, așa cum reiese din unele pasagi ale raportului general, cari, roagă să fie scoase din raport.

N. Cornean susține că etatizarea Școlii Normale din Caransebeș a cauzat aici îndepărtarea unei însemnate părți a învățătorimii de Biserică, ceea ce pe lângă toată părerea de rău am fost constrânși să arătăm în raport.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială ia la cunoștință raportul cu anumite retușări și modificări la acest capitol.

Adunarea eparhială ia la cunoștință toate demersurile făcute de P. S. Sa și Consiliul eparhial pentru asigurarea dreptului de proprietate al parohiilor asupra edificiilor în care au fost adăpostite școlălele noastre confesionale. Roagă ca să se continue stăruitor și hotărît în sensul ca să se întocmească un Decret-Lege pentru recunoașterea definitivă a drepturilor noastre.

II. Referitor la Școala Normală.

Pavel Jumanca susține că în Comisiunea de studii de pe lângă Minister sunt și oameni necunosători ai stărilor noastre cari nu vor soluționa favorabil cererea de reconfesionalizare a Școlii Normale. Propune ca P. S. Episcop să intervină cu ajutorul I. P. S. Mitropolit, căci o asemenea intervenție ar avea mai multe șanse de succes.

N. Cornean deasemenea crede că oricăr de rezolute, hotărârile Adunării eparhiale nu vor fi încununate de succes decât dacă se intervine cu toată energia. În acest scop, propune ca Adunarea să ceară unanim și telegrafic un răspuns urgent și afirmativ la cererea prezentată de P. S. Episcop în numele Intelectualilor din acest oraș.

P. Jumanca se asociază la propunerea de a se da telegramă, dar fără a se mai provoca la cererea anterioară.

La propunerea Comisiunii:

Recunoscătoare P. S. Sale pentru demersurile făcute în jurul reconfesionalizării Școlii Normale, Adunarea eparhială declară că întocmai ca în trecut și astăzi Biserică

este datoare să poarte grijă de buna îndrumare sufletească a tineretului românesc. După ce însă școala în timpul din urmă s'a cam îndepărtat de spiritul Bisericii și de învățăturile Mântuitorului, Biserica deplin conștientă de menirea ei cere ca creșterea și îndrumarea învățătorilor să se facă sub supravegherea ei.

În consecință așteaptă ca On. Minister al Culturii Naționale și Cultelor să dea curs cererii intelectualilor din Caransebeș în interesul bineprinceput al necesităților românești, culturale și educative ale Banatului Estic, cu vechi și glorioase merite culturale, să încredințeze grija și conducerea Școlii Normale din localitate Episcopiei noastre, în tînda căreia a luat ființă.

Adunarea eparhială declară că o altă soluție ce s'ar da cererii intelectualilor ar considera-o nu numai nesocotitoare a intereselor românești de aici, ci și o nesocotire a prestigiului Episcopiei noastre, unică fiind ea între eparhiile din Metropolia ardeleană, căreia nici până azi nu i s'a recunoscut dreptul la o școală secundară.

III. Referitor la catehizație.

Membrul C. Arcan, în calitate de inspector școlar, depune un tablou din care se constată că o seamă de preoți nu catehizează regulat.

La propunerea Comisiunii:

Deplin satisfăcută de hotărîrea de a fi reintroduse examenele de religie festive la finea anului școlar, Adunarea roagă pe P. S. Sa, ca împreună cu Consiliul eparhial să găsească modalitatea sistematizării unui post de *inspector al învățămîntului religios*, bine știind că bazele caracterului religios-moral le pune în școala primară catihetul, iar opera aceasta trebuie atent și stăruitor supravegheată.

Adunarea eparhială exprimă filască recunoștință P. S. Sale pentru că încadrîndu-se în ritmul și nevoile vremii, a pus la îndemîna tineretului, a ostașilor luptători și cu deosebire a celor din spitale cartea de rugăciuni, a cărei răspîndire largă justifică pe deplin rolul ei sufleteș în poporul credincios.

IV. Referitor la casele culturale,

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială roagă pe P. S. Sa și Consiliul eparhial ca studiind rolul bineprinceput al unei case culturale la noi, să dea acestora o menire care să răspundă trebuințelor sufletești ale poporului bănățan.

V. Referitor la Calendarul eparhial și Foia Diecezană.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială subliniază cu bucurie trecerea editării calendarului și a Foii Diecezane în editura secției culturale a Consiliului eparhial, salutînd în același timp intenția de a adăuga un supliment la foale pentru propaganda religioasă morală în mijlocul poporului dela sate.

VI. Referitor la Societatea „Sf. Gheorghe“.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială văzînd spiritul larg caritativ și filantropic al credincioșilor din eparhia noastră, cari — pe lângă toate lipsurile simțite la ei acasă — au dăruit din toată modestia lor dar din prisosul unui suflet creștinesc și bogat, haine calde pentru soldați, se simte îndatorată față de jertfa mare a acestui popor pe care o însoțește cu profunđa sa recunoștință.

VII, VIII. Referitor la Biblioteca și Muzeul eparhial, precum și la școala de cîntăreți,

Se iau la cunoștință.

IX. Referitor la datele statistice.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială roagă și autorizează Consiliul eparhial să ia cele mai energice măsuri ca datele statistice în vîitor să fie compuse cu toată conștiențiozitatea.

Fiind timpul înaintat, ședința se suspendă, iar Prezidiul anunță proxima ședință pentru Luni, 4 Mai 1942, orele 9 a. m.

D. c. m. s.

Președinte:

† VENIANIN

Secretar:

Nicolae Cornean

Pelerinajul dela „Piatra Scrisă“.

Nr. 3018 B. 1942.

Se aduce la cunoștința tuturor celor ce se cuvine, că pelerinajul dela „Piatra Scrisă“ de lângă Armeniș în *Duminea tuturor Sfinților, 31 Maiu a. c.*, se va desfășura după cum urmează:

1. Toate litiile din jurul Caransebeșului se vor aduna în ziua de Sîmbătă, 30 Maiu a. c. la sf. biserică catedrală din Caransebeș, unde la ora 13 se va săvârși Vecernia, după care sub conducerea preoților locali și a preoților litiilor adunate, se va porni cu litia spre Armeniș.

2. În drum spre „Piatra Scrisă“, litiile din comunele dintre Caransebeș și Armeniș se vor alătura la litia ce a plecat din Caransebeș.

3. Litia plecată din Caransebeș va poposi peste noapte în Slatina-mică, de unde va pleca la „Piatra Scrisă“ la ora 6 dimineața în Duminea din 31 Maiu a. c.

4. Litiile din comunele din jurul comunei Armeniș se vor aduna Duminecă, 31 Maiu a. c. în sf. biserică din Armeniș, unde se va săvârși Utrenia, după celebrarea căreia, la ora 6 dimineața, se va pleca cu litia la capela dela „Piatra Scrisă“.

5. In timpul dela 7—10 ore a. m. se va săvârși sfințirea apei, sf. maslu și diferite slujbe pentru credincioșii, de către preoții anume rânduiți spre acest scop, cari nu vor întrelăsa să facă și câte o scurtă meditație credincioșilor adunați.

6. La ora 10 a. m. se va săvârși sf. liturghie de către toți preoții de față. Predica o va rosti delegatul episcopiei.

7. La ora 1 după luarea mesei și după ce se va fi oficiat cuvenita rugăciune de călătorie, toate litiile se întorc spre casa lor.

Caransebeș la 22 Maiu 1942.

Episcop:

† VENIAMIN

Consilier referent:

Prot. R. G. Ancușa

Ș T I R I

La telegrama trimisă din sânul Adunării eparhiale M. S. Regelui, s'a primit următorul răspuns:

Domnului VENIAMIN Episcop de Caransebeș

Mulțumesc călduros pentru bunele urări exprimate cu prilejul Adunării eparhiale

MIHAI Rege

La Ziua Eroilor, d. Mareșal Antonescu a rostit în Capitală o cuvântare ce merită să fie înrămată și pusă ca o icoană în casa fiecărui român. Când pe tot cuprinsul țării ingenuchiam înaintea jertfei eroilor desrobitori, cuvântul d-lui Mareșal la mormântul eroului necunoscut însemna o sfântă legătuință. Spovedanie aspră pentru trecut, tunet și pară de foc pentru prezent, ea ne-a indicat căile de înălțare în viitor. „Am venit în fața ta stropiți de sânge. Am venit spălați de desonoare — a spus d. Mareșal Antonescu. Am venit... să toarcem iarăși ceasul acesta sfințit al învierii naționale. Dacă poporul nostru are eroi, are căci așa cere legea Sarmisegetuzei: *jertfe de viață pentru ca Patria să trăiască*. Noi luptăm azi pentru toate hotarele Patriei. Fruntea românească trebuie să fie ștearsă nu numai de petele răsăritului, dar și de umbrele apusului“.

...Cuvântarea Domnului Mareșal Antonescu, rostită în clipe solemne, îți dă nu numai conștiința unei superiorități a nației din care faci parte, dar și convingerea că brațul vânjos de oștean ce conduce destinele ei nu-și află odihnă decât în fericirea deplină a conaționalilor săi!

Corul Catedral în propagandă. Miercuri în 20 Mai Corul Catedral a dat un concert în sala mare a teatrului muncitoresc din Reșița. Concertul a avut mare succes moral și material, care — cel din urmă — a fost pus la dispoziția orfanilor de muncitori din acel oraș. În numărul viitor vom reveni cu o dars de seamă amănunțită.

Decorații. Din prilejul zilei de 10 Mai a. c. au primit decorații următorii:

Coroana României în gradul de cavalier: prof. Aurel Popa, secretar general la Ministerul Cultelor.

Steaua României în gradul de cavalier: Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc rector și profesor al Acad. teol. Caransebeș; Prot. Dr. Zeno Muntean, profesor Acad. teol. Caransebeș; Arhim. Teodor Scorobet, consilier-vicear mitropolitan, Sibiu; Prot. St. Dr. D. Stăniloae, rectorul Acad. teologice, Sibiu; Prot. Dr. Ilarion Felea, profesor Acad. teol. din Arad.

Felicitări!

Românii au cucerit peninsula Kerci. După crâncene lupte, în cari eroismul românesc s'a menținut la nivelul glorios de până acum, la mijlocul lunii a fost cucerită peninsula Kerci. Avem mândria să spunem că în aceste bătălii s'a distins Regimentul nostru 96 Infanterie din Caransebeș, care — ca și altădată 43 — a lăsat multe jertfe pe acele îndepărtate câmpii și ostroave din Răsărit.

„BANCA POPORALĂ“

Institut de credit și economii ca s. p. a. în Caransebeș.
Filiale în Bozovici, Teregovă și Eșelnița.
Reg. soc. bancare Nr. 13/1934.

Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1941 și aprobat de adunarea generală.

ACTIV: Cassa: numerar efectiv 1,352.778 disponibil la B. N. R. 95.720. Disponibil la bănci: în țară 496.994, Portofoliul de titluri rom. I. cu venit fix: Efecte publ. v. n. 1,029.000., gajate v. r. 507.690., II. Cu venit variabil: acț. cot. la bursă v. n. 201.000, gaj. v. r. 201.000., acț. nec. la b. v. n. 701.400, în portof. v. r. 350.400, gaj. v. r. 226.200, total 576.600., Plasam. fond. rezervă: Efecte publ. gar. de Stat v. n. 236.000, v. r. în port. 189.750. Portof. scont plătit în țară: a. fără gar. speciale în port. 2,314.800, b. gar. cu ipot. în port. 3,729.437. c. reesc. la B. N. R. 927.300 Cambii în sufer. 643.797. Debitori în țară 80.234, Creanțe în conversiune, cota rămasă: a. în portofoliu 13,434.144 b. reescont. la bănci 98.286. Imobile: pentru uzul propriu 1,930.000, pentru vânzare 1,628.000. Mobilier 2. Conturi diverse debitoare 313.247, Conturi diverse (Efecte și depun. Fondului de Pensie 1,121.380. Totalul activelor Lei 28,957.362.

PASIV: Capital social 10,000.000, Fonduri de rezervă: a. statutar 375.100, b. pentru creanțe dubioase 294.000. Diferențe de curs nerealiz. la portof. de titluri 219.140. Fond de pensii și ajut. al funcț. 1,121.380. Depuneri spre fructif. din țară: a. nominative pe livrete de econ. pe termen 2,316.133, b. dep. vechi reduse, nereclamate 393.872. Creditori din țară: noui pe termen 528.683. Angaj. de reescont în țară: a. curente la B. N. R. prov. din efecte scont 927.300, b. în convers. la bănci (cota rămasă) 58.286, total 985.586. Efecte de plată în țară 12,025.000 Dividende nereclamate 56.389. Conturii transit. creditoare 325.000. Beneficiu net 317.088. Totalul pasivelor Lei 28,957.362.

Conturi de ordine:

DEBIT: Cauțiuni statutare 400.000. Ipoteci și gar. diverse în port. 10,217.767. Depozite de titl. și alte val. în păstr. 193.455. Impoteci date de bancă 12,025.000 Total 22,836.222.

CREDIT: Deponenți de acțiuni statut. 400.000. Depon. de impoteci și gar. div. 10,217.767. Dep. de titl. și alte val. în păstr. 193.455. Credit. gar. cu ipot. date de bancă 12,025.000. Total 22,836.222.

Contul Profit și pierdere pe a. 1941:

DEBIT: Chelt. de administr.: a. Salarii și indemnizații 611.200 b. Diverse 231.320. Impozite și taxe 214.674. Dobânzi plătite: a. la dep. spre fructif. 56.374. b. la reescont 34.583. Beneficiul net 317.088. Total 1.465.239.

CREDIT: Dobânzi încasate: dela portof. de scont 886.004. Venitul portof. de titluri 47.245. Venitul imobilelor 275.735. Beneficii diverse 256.255. Total 1.465.239.

Caransebeș la 31 Decembrie 1941.

Consiliul de administrație. Consiliul de Censori.**„PĂRVOVANA“**

Institut de credit și economii ca s. p. a. Pârvova.

Reg. soc. bancare Nr. 16 din 1935.

Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1941 și aprobat de adunarea generală.

ACTIV: Cassa: numerar efectiv 273.063, Portofoliul de titluri: acțiuni necotate la bursă v. n. 59.000, v. r. 28.300, Efectele fondului de rezervă: efecte garant. de stat v. n. 22.500, în portof. v. r. 17.950, port. esc. plăt. în țară: a. fără garanții speciale 344.820. b. garant. cu ipotecă 218.450. Creanțe în conversiune cota rămasă a) în portof. 1.030.284. b. reescontate la bănci 384.690. Mobilier 1. Totalul activului 2.237.558.

PASIV: Capital social 605.000. Fond de rezervă: a. statutar 161.515. b. pentru creanțe dubioase 265.000. c. Fond Zaharie Miulescu 100.000 Dif. de curs nerealizată la portof. de titluri 28.299. Dep. spre fructificare: nominative pe livrete de economii pe termen 334.683. Creditori din țară: noui pe termen 68.110. Angajamente cu reescont: în conversiune la bănci (cota rămasă) 384.090. Efecte de plată în țară 185.000. Dividende nereclamate 9.096. Conturi diverse creditoare 47.815. Conturi transitoare creditoare 15.000. Beneficiu net 33.350 Totalul pasivul 2.237.558.

Conturi de ordine:

DEBIT: Cauțiuni statutare 30.000. Ipotece cu gar. diverse în portof. 218.450. Total 284.450.

CREDIT: Deponenți de acțiuni statutare 30.000. Dep. de ipotece și gar. diverse 218.450. Total 284.450.

Contul Profit și Pierdere pe a. 1941:

DEBIT: Cheltuieli de administrație: a. salarii și indemnizații 24.000. b. diverse 39.439. Impozite și taxe: 13.156 Dobânzi plătite: a. la depuneri 11.572. b. la creditori 8.175. Beneficiul net 33.350. Total 129.692. Credit: Dobânzi încasate: dela portof. de scont 88.567. Venitul portof. cu titluri 730. Beneficii diverse 40.395. Total 129.692.

Pârvova, la 31 Decembrie 1941.

Consiliul de administrație. Consiliul de Censori.

Dos. No. Fsoc. 98.

Tribunalul Caransebeș ca instanță pentru firme.

Prezentul bilanț și cont de profit și pierdere fiind conform exemplarului deus la această instanță — aprobat de adunarea generală a societății, se vizează de noi în vederea publicării în Buletinul Oficial Bancar, Monitorul Oficial.

Caransebeș, la 16 Mai 1942.

Raportor, **P. Popovici** ss.

Grefier, **Șuta** ss.

Redactor responsabil **NICOLAE CORNEAN** consilier eparhial

Corpul Portărilor Tribunalului Caransebeș

Nr. 53/1942 Port.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Șef portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, ca în urma deciziei Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub No. 1635/1942 efectuându-se execuțiunea la 13 Aprilie 1942 în favorul urmăritoarei Caba Florica din Caransebeș repr. prin adv. Dr. Nicolae Ștefăniță din Caransebeș contra urmăritei Silvia Mihailovici dom. în Caransebeș pentru suma de 33.000 Lei capit. și acc. mobilele secestrate și suprasecestrate, care s'au prețuit în Lei, 24.500 și anume: diferite obiecte de birou și diferite mobile de casă se vor vinde prin licitație publică.

În baza deciziei Judecătoriei mixte din Caransebeș, sub No. 1888/1942 G. pentru încasarea creanței de 33.000 Lei capital interese de 5 $\frac{1}{2}$ % dela 20 Ianuarie 1942 și speșele de 3542 Lei stabilite până în prezent se fixează licitație pe ziua de **27 Mai** în Caransebeș, la orele 15 la locul unde urmărita își exercită comerțul la orele 16 la domiciliul urmăritei din strada Ovid și toți aceia care doresc a cumpăra sunt invitați cu aceia observare că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107-108 din legea LX din 1881, se vor vinde celor care vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și cu prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai secestrat și mai înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 al legii LX din 1881 se vor vinde deci și în favorul acestora.

Caransebeș, la 9 Mai 1942.

Șef portărel

Dr. Constantin Stângu

Lumânări de ceară curată

produse ale fabricii
eparhiale de lumânări
de vânzare la Librăria
Diecezană cu prețul de

1.200 Lei kilogramul.

A SOSIT

Smirnă 650 lei kgr.

**LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ
CARANSEBES**

Tiparul Tipografiei Diecezane Caransebeș.